

2. 4. 2025

ID: 119390

Exekuce

Pokud se oprávněný i přes výhrady sdělené mu poddlužníkem rozhodne předmětnou pohledávku vymáhat, pak se soud těmito námitkami bude zabývat jen v řízení o poddlužnické žalobě. Ve vykonávacím (exekučním) řízení soud existenci příkázané pohledávky nezjišťuje, nýbrž vychází toliko z tvrzení oprávněného.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 20 Cdo 3450/2024-223 ze dne 4.2.2025)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněné CHRONO 10:10 s. r. o., sídlem v P., zastoupené JUDr. P.H., advokátem se sídlem v P., proti povinné HERMES ENERGY s. r. o., sídlem v P., za účasti dlužnice povinné WIC Prague a. s., sídlem v P., zastoupené Mgr. Ing. J.P., advokátem se sídlem v P., pro 34 600 EUR s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 55 EXE 607/2021, o dovolání dlužnice povinné proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. května 2024, č. j. 30 Co 113/2024-200, tak, že dovolání dlužnice povinné se zamítá.

Z odůvodnění:

Městský soud v Praze (dále jen „odvolací soud“) usnesením ze dne 6. května 2024, č. j. 30 Co 113/2024-200, potvrdil usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 (dále jen „soud prvního stupně“) ze dne 13. února 2024, č. j. 55 EXE 607/2021-78 (výrok I.) a rozhodl o nákladech řízení před soudy obou stupňů (výrok II. a III.). Ztotožnil se s právním závěrem soudu prvního stupně, který zamítl návrh dlužnice povinné na odklad a částečné zastavení exekuce co do způsobu provedení příkázáním pohledávky povinné za dlužnicí povinné (vratná kauce ve výši cca 50 000 EUR) postižené exekučním příkazem soudní exekutorky Mgr. Bc. H.P.K., Exekutorský úřad Praha 7, ze dne 1. prosince 2023, č. j. 228 EX 187/21-64, nicméně nesouhlasil s důvody, pro něž k tomuto závěru dospěl. Soud prvního stupně se vůbec neměl věcně zabývat rozporovanou pohledávkou, neboť dlužník povinného není k návrhu na odklad a částečné zastavení exekuce aktivně legitimován. Pokud dlužník povinného rozporuje exekučním příkazem postiženou pohledávku, oznámí tuto skutečnost oprávněnému a předmětnou pohledávku nezplatí (k tomu odkázal např. na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. prosince 2012, sp. zn. 20 Cdo 2414/2012). Dlužník povinného pro návrh na odklad a částečné zastavení exekuce ani nemá důvod, jelikož proti němu exekuce vedena není. Oprávněný se vyplacení na dlužníku povinného může domáhat prostřednictvím poddlužnické žaloby, případně výkonu rozhodnutí podle ustanovení § 315 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „o. s. ř.“. Své námitky dlužník povinného pak může uplatnit v těchto řízeních (srov. usnesení Ústavního soudu ze 11. dubna 2023, sp. zn. I. ÚS 108/23).

Usnesení odvolacího soudu napadla dlužnice povinné dovoláním. Uvedla, že otázka aktivní legitimace dlužníka povinného k návrhu na částečné zastavení exekuce sice dosud nebyla v rozhodovací praxi odvolacího soudu vyřešena, v judikatuře Ústavního soudu (viz usnesení ze dne 11. dubna 2023, sp. zn. I. ÚS 108/23, usnesení ze dne 28. března 2013, sp. zn. II. ÚS 1623/12, či

usnesení ze dne 18. ledna 2023, sp. zn. I. ÚS 3489/22) je však vykládána opačně, než jak ji právně posoudil odvolací soud, tedy že dlužník povinného je aktivně legitimován k podání návrhu na zastavení exekuce. Ústavní soud ve svých usneseních ze dne 11. dubna 2023, sp. zn. I. ÚS 108/23, a ze dne 18. ledna 2023, sp. zn. I. ÚS 3489/22, odmítl ústavní stížnosti z důvodu nevyčerpání veškerých procesních prostředků (explicitně nepodání návrhu na zastavení exekuce dlužníky povinných), z čehož plyne, že k takovému návrhu musejí být aktivně legitimováni, jinak by jim to nemohlo být přičítáno k tíži. Dovolatelka nadto podotkla, že i kdyby nebyla aktivně legitimována k podání návrhu na zastavení exekuce, odvolací soud měl exekuci částečně zastavit i bez návrhu v souladu s ustanovením § 269 odst. 1 o. s. ř. S ohledem na shora uvedené navrhl, aby dovolací soud usnesení odvolacího soudu změnil tak, že exekuci částečně zastaví v rozsahu výše citovaného exekučního příkazu, případně aby usnesení odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Oprávněná ani povinná se k podanému dovolání nevyjádřily.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) dovolání projednal a rozhodl o něm podle občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. ledna 2022 (srov. část první čl. II bod 1 zákona č. [286/2021](#) Sb.). Po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., se zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.).

Dovolání je přípustné pro řešení otázky procesního práva, zda je dlužník povinného aktivně legitimován k podání návrhu na částečné zastavení exekuce v rozsahu, v němž je prováděna příkázáním jiné peněžité pohledávky, jež má povinný za dlužníkem povinného, která v rozhodovací praxi dovolacího soudu nebyla výslovně v této souvislosti vyřešena.

Dovolání není důvodné.

Podle § 52 odst. 1 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), ve znění pozdějších předpisů, nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro exekuční řízení přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu.

Výkon rozhodnutí se provede tak, že dlužník povinného po právní moci usnesení o nařízení výkonu vyplatí oprávněnému pohledávku v rozsahu, v jakém byla nařízením výkonu postižena (§ 314a odst. 1 o. s. ř.). Z odst. 3 téhož ustanovení plyne, že se dlužník povinného výplatou oprávněnému zprostí v rozsahu poskytnutého plnění své povinnosti vůči povinnému.

Nevyplatí-li dlužník povinného oprávněnému pohledávku podle § 314a odst. 2, nebo podle § 314c odst. 1 a 3, může oprávněný proti dlužníku povinného vlastním jménem podat návrh na výkon rozhodnutí, jestliže jej mohl podat povinný, jinak se domáhat vyplacení pohledávky v řízení podle části třetí, popřípadě v řízení podle zvláštního zákona. Nesmí však s dlužníkem povinného stran této pohledávky uzavřít na úkor povinného smír, ani prominout její zaplacení. Dlužník povinného si v takovém případě také nemůže započíst svou vlastní pohledávku, kterou má vůči oprávněnému (§ 315

odst. 1 o. s. ř.).

Nejvyšší soud ve svém usnesení ze dne 29. srpna 2012, sp. zn. 20 Cdo 412/2012, konstatoval, že z právní úpravy (§ 312 a násl. o. s. ř.) lze dovodit, že provedení výkonu rozhodnutí (exekuce) příkázáním jiné peněžité pohledávky zákon svěřuje dlužníku povinného (poddlužníkovi), jenž proto rovněž nese za provedení souladné se zákonem odpovědnost. Příkázáním pohledávky oprávněnému nedochází z hlediska hmotného práva ke změně věřitele. Povinnost poddlužníka platit přímo oprávněnému má svůj základ jen v procesním právu; je výrazem nuceného výkonu práva, kterým se zasahuje do hmotněprávního vztahu povinného a poddlužníka. Jestliže poddlužník nevyplatí oprávněnému řádně a včas pohledávku, je oprávněný zákonem zmocněn vlastním jménem tuto pohledávku vymáhat. Poddlužník je ovšem povinen vyplatit oprávněnému příkázanou pohledávku, jen jestliže by měl podle práva takovou povinnost vůči povinnému v okamžiku, kdy mu bylo doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí. Není podstatné, že pohledávka povinného ještě případně nebyla splatná nebo měla z téhož právního důvodu vzniknout v budoucnu. Jestliže povinný vůči poddlužníku příkázanou pohledávku neměl nebo jestliže příkázaná pohledávka do té doby zanikla (například splněním nebo započtením), nedosáhne oprávněný z titulu tzv. úkojného práva uspokojení své vymáhané pohledávky (k tomu srov. též např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. prosince 2005, sp. zn. 29 Odo 921/2003, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 7. prosince 2011, sp. zn. 28 Cdo 496/2011).

Odvolací soud správně vycházel při posouzení otázky aktivní legitimace dlužníka povinného k návrhu na zastavení exekuce z právního závěru učiněného v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 12. prosince 2012, sp. zn. 20 Cdo 2414/2012, ve kterém dovolací soud nastínil, jak postupovat v případě, že poddlužník rozporuje exekučním příkazem postiženou pohledávku. Jestliže dlužník povinného (poddlužník) dospěje k závěru, že ve skutečnosti proti němu povinný nemá příkázanou pohledávku, není povinen to oznámit soudu, nýbrž oprávněnému, a současně mu sdělit důvody, proč nařízená exekuce (výkon rozhodnutí) nemůže být provedena (proveden), a tímto způsobem se pokusit zabránit podání poddlužnické žaloby oprávněným.

Pokud se oprávněný i přes výhrady sdělené mu poddlužníkem rozhodne předmětnou pohledávku vymáhat, pak se soud těmito námitkami bude zabývat jen v řízení o poddlužnické žalobě. Ve vykonávacím (exekučním) řízení soud existenci příkázané pohledávky nezjišťuje, nýbrž vychází toliko z tvrzení oprávněného (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. května 2005, sp. zn. 20 Cdo 903/2004, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. listopadu 2002, sp. zn. 20 Cdo 2186/2001, uveřejněné v časopise Soudní judikatura 2/2003 pod č. 36). Z uvedeného vyplývá, že dlužník povinného není osobou oprávněnou k podání návrhu na částečné zastavení exekuce.

S dovolatelkou nelze souhlasit, že by předložená otázka byla vyřešena „zavedenou“ judikaturou Ústavního soudu, neboť ani v jednom z citovaných rozhodnutí se Ústavní soud meritorně touto otázkou nezabýval. Z usnesení Ústavního soudu ze dne 11. dubna 2023, sp. zn. I. ÚS 108/23, na které dovolatelka odkazuje, lze dovodit, že Ústavní soud nevyčerpání všech dostupných procesních prostředků spatřoval především v možnosti obrany dlužníka povinného v rámci řízení o poddlužnické žalobě (bez ohledu na to, zda poddlužník je či není aktivně legitimován k podání návrhu na částečné zastavení exekuce).

Rozhodnutí odvolacího soudu je z hlediska uplatněných dovolacích důvodů správné. Protože nebylo zjištěno, že by řízení bylo postiženo některou z vad, uvedených v ustanovení § 229 odst. 1 o. s. ř., § 229 odst. 2 písm. a) a b) o. s. ř. nebo v § 229 odst. 3 o. s. ř. nebo jinou vadou, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud dovolání podle ustanovení § 243d odst. 1 písm. a) o. s. ř. zamítl.

Další články:

- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)